

[Diderichsen.]

landet i færre funktionsduelige regionalkommuner. Jeg skal ikke lægge mig fast på et bestemt antal, men eksempelvis nævne 8-10. Så vidt jeg ved, er man i Frankrig gået meget vidt i denne retning, og jeg tror, vi hurtigt burde tage ved lære og udvikle planerne i denne retning.

Den her ofte omtalte publikation fra landsplanudvalget, som for nylig er blevet offentliggjort, har jo forelagt fire skitser, og den fjerde og mest gennemgribende af disse anbefaler en inddeling af landet i blot 7 regionalkommuner, hvoraf de 3 skulle omfatte Jylland, som skulle deles i en nordjysk, en midtjysk og en sydjysk region. Det interessante ved denne skitse er, at den går ud fra en tværdeling, som vil skabe en god balance mellem de tyndt befolkede og industrielt mindre udviklede vest- og midtstrækninger og de østlige byer og industricentre.

En regional inddeling vil som nævnt for hele landet byde på åbenbare fordele. En omfattende region vil være i stand til på lokalt plan at løse en række opgaver, der nu kræver centraladministrationens medvirken, og således muliggøre den hårdt tiltrængte decentralisering, som erfaringsmæssigt ikke kan opnås ved at flytte enkelte institutioner ud i landet. Dernæst vil regionalinddelingen fremme det kommunale selvstyre. Regionalkommunen vil desuden kunne råde over en virkelig første klasses stab af sagkyndige på alle ønskelige områder, og den vil endelig på grund af sin talrigere befolkning og sin større erhvervsmaessige baggrund kunne få den fornødne økonomiske slagkraft til at løse opgaver som f. eks. sygehusvæsenet og amtsvejene.

Jeg skal blot tilføje, at hvis det ikke lykkes ad frivillighedens vej, hvad man jo gerne vil håbe på, inden for en rimelig tid at nå frem til forsvarlige sammenlægningsresultater, vil netop et regionalråd, altså på lokalt plan, som tilsynsmyndighed kunne træffe den endelige afgørelse om sammenlægningsformerne.

Vi er også tilhængere af, at formanden for et sådant regionalråd ligesom formanden for amtsrådet bør være en folkevalgt person.

Af alt dette fremgår, at regionalkommunen vil være i stand til selv at være

både planlægger og udfører af planen. Vi ved jo, hvor meget spild der er sket, og hvor megen strid der er opstået, hvor meget der har stået i stampe, fordi én instans har planlægningsretten, mens en anden skal føre planen ud i livet. Planens ophavsmand bør også have det fulde ansvar for dens gennemførelse, og noget sådant kunne man opnå ved at inddele landet i disse store regionalkommuner.

For øvrigt vil jeg gerne stille et spørgsmål til ministeren med hensyn til denne publikation fra landsplanudvalget. Så vidt jeg forstår, var den færdig allerede tidligt på året, men den er først blevet offentligt tilgængelig vistnok omkring 1. oktober, og jeg vil da gerne høre, hvorfor det har været så længe, inden den er kommet til offentlighedens kendskab. Man har jo indtryk af, at det er en af grundene til, måske ligefrem grunden til, at landsplanlægningens resultater eller skitser ikke har kunnet påvirke den nuværende udformning af lovforslaget angående den kommunale inddeling.

Liberal centrum vil gerne sluttelig opfordre ministeren til hurtigst muligt efter passende undersøgelser at fremsætte lovforslag om oprettelse af sådanne regionalkommuner; hvis ministeren ikke mener sig i stand til at gøre det, vil vi selv overveje at fremkomme med et sådant forslag.

I øvrigt vil jeg gerne slutte med igen at anerkende de mange gode og positive synspunkter, som ligger til grund for de fremsatte lovforslag.

Erhard Jakobsen: Den første grund til, at jeg — uden for ordførernes række — tillader mig at besvare medlemmerne er, at jeg kunne tænke mig, at det har interesse for medlemmerne at vide, at det problem, man her tumler med, i høj grad har en europæisk baggrund.

Vi har netop for nylig i Europarådet haft en livlig diskussion om de små kommuners problemer i hele Europa. I langt de fleste lande ser det værre ud, end det gør i Danmark; kommunerne er endnu mindre, og der er et endnu større antal af dem, og Europarådets medlemmer gjorde det i og for sig klart for de små kommuner, at om man ikke frivilligt finder ind i en eller anden ordning, eller om ikke der fra statens side sørges for en anden ordning, så ophører